

Ο «Νυμφίος» στη Λισσαβώνα

Του Τάκη Θεοδωρόπουλου

Δυστυχώς ή ευτυχώς, δεν μας δίνεται συχνά η ευκαιρία να ακούμε τον κ. Τσίπρα να χειρίζεται την αγγλική κοινή. Πριν από περίπου ένα χρόνο, είχε πει σε τηλεοπτική του συνέντευξη εκείνο το περίφημο: «Γουίλ γκούου νταϊρέκτλι του δε χελ», αναφερόμενος στην Ελλάδα σε περίπτωση που δεν αναλάβει αυτός να την οδηγήσει στη μαγική ακρογιαλιά του «παναντίζ». Προ ημερών στη Λισσαβώνα, ευτυχώς, καθουσίασε το παγκόσμιο κοινό υποσχόμενος ότι σε έναν ακριβώς χρόνο από σήμερα: «Δε πιπλ εντ Σίριζα γουίλ μπι ιν πάουερ εντ Γκρις γουίλ μπι τρούκα φρι». Προς το παρόν «Αϊ καντ γκετ νο σασισφάξιον», που λέγαμε στα νιάτα μας.

Ας παραβλέψουμε τον λεπτό

διαχωρισμό ανάμεσα στον λαό και τον ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος ως ανώτερη δύναμη θα οδηγήσει τον λαό Του στην εξουσία. Αυτά στην καθ' ημάς Ανατολή είναι γνωστά από τα χρόνια του αγδόντα, όταν τα πλήθη φώναζαν «Λαός ΠΑΣΟΚ στην εξουσία». Και ας σταθούμε λίγο στα υφολογικά. Οσοι είχαμε την τύχη να παρακολουθήσουμε στις ειδήσεις μέρος της ομιλίας του κ. Τσίπρα στη Λισσαβώνα διαπιστώσαμε ότι τα αγγλικά του έχουν βελτιωθεί αισθητά. Είχε βέβαια προνοήσει να έχει γραπτό κείμενο, και καλά έκανε ο άνθρωπος. Είναι όμως μάλλον σαφές πως αν συνεχίσει έτσι και δεν τον αναγκάσει ο αγώνας για τη σωτηρία της χώρας να παραμελήσει την εκμάθηση

ξένων γλωσσών, σε ένα χρόνο από σήμερα, όταν πλέον θα ανέβει μαζί με τον λαό στην εξουσία, τα αγγλικά του θα είναι τέλεια. Προς στιγμήν σκέφτηκα ότι το αυτάρεσκο ύφος του ανθρώπου που απολαμβάνει να ακούει τον εαυτό του στο τηλεοπτικό απόσπασμα οφειλόταν στην ικα-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

νοποίηση του μαθητή ο οποίος απολαμβάνει τους καρπούς των κόπων του. Θυμήθηκα τον εαυτό μου όταν πρόφερα στη γιαγιά μου τη φράση «Δις ις ε πένσιλ» και εκείνη, εντυπωσιασμένη, μου αγόρασε παγωτό. Ξαναβιώνεις όταν διαπιστώνεις πως υπάρχουν άνθρωποι που απο-

λαμβάνουν τις μικρές νίκες της ζωής, ενώ τα χρόνια περνούν και το μέλλον γίνεται όλο και πιο αδιαφανές. Προχθές, όμως, διαβάζοντας το ρεπορτάζ της «Αυγής» για την επίσκεψη του αρχηγού του ΣΥΡΙΖΑ στη Λισσαβώνα κατά τους εορτασμούς της Επανάστασης των Γαρυφάλων,

διεπίστωσα ότι ο κ. Τσίπρας είχε πολύ σοβαρότερους λόγους για να είναι τόσο ευχαριστημένος από τον εαυτό του. Διότι, όπως αποκαλύπτει ο ρεπόρτερ: «Η Πορτογαλία ελπίζει στην πολιτική ανατροπή και κοιτά με ελπίδα τον ΣΥΡΙΖΑ, μετατρέποντας τον Αλέξη Τσίπρα σε ένα είδος

“γκουρού” της πολυπόθητης αλλαγής». Επειδή ήδη διαισθάνομαι τον κίνδυνο παρεξήγησης και υποψιάζομαι ότι πολλοί από εσάς έχετε αρχίσει να αμφιβάλλετε για τη νοημοσύνη ενός λαού που κάποτε έβγαζε ανθρώπους σαν τον Μαγγελάνο, θέλω να σας καθουσίασω παραθέτοντας ένα ακόμη χωρίο του ρεπορτάζ: «Δεν υπάρχει κανένα είδος προσωπολατρίας σ’ αυτές τις εκδηλώσεις –εννοεί τις εκδηλώσεις λατρειάς του πορτογαλικού λαού προς τον αρχηγό του ΣΥΡΙΖΑ– αλλά απλής αναγνώρισης ενός αγώνα από εκείνους που είδαν τον ελληνικό λαό να επωμίζετο πρώτος απ’ όλους τα βάρη των εργαζομένων της Νοτίου Ευρώπης». Ευτυχώς που στην επίσκεψη δεν παρέστη και ο

κ. Λαφαζάνης, διότι τότε πολύ φοβούμαι ότι οι Πορτογάλοι δεν θα γλίτωναν έτσι εύκολα από το σύνδρομο της προσωπολατρίας. Ορισμένοι αναγνώστες επιμένουν να διαβάζουν ανάμεσα στις γραμμές των κειμένων μου ένα είδος συμπάθειας προς τον ΣΥΡΙΖΑ. Τόσον καιρό έδωσα πολλές μάχες με τον εαυτό μου για να συγκρατηθώ. Ηρθε, όμως, η στιγμή να αφεθώ.

Δεν είναι μόνον ο καταγιγισμός της άνοιξης που εξουδετερώνει τις αντιστάσεις. Όταν ξέρεις ότι το μέλλον, όχι μόνον της Νοτίου Ευρώπης, αλλά και της Βορείου και της Βορειοδυτικής, εξαρτάται από τον Έλληνα νυμφίο της παγκόσμιας επανάστασης, δεν μπορείς να κοιμάσαι σαν τις μωρές παρθένες.

ΕΘΝΟΣ

Είμαστε όλοι σοσιαλιστές;

Να λοιπόν που κατά τα φαινόμενα και η ΔΗΜΑΡ θα επιδιώξει να ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Το συζήτησε ήδη, απ’ ό,τι καταλάβαμε, ο κ. Κουβέλης στις επαφές που είχε κατά την πρόσφατη περιόδεία του στις Βρυξέλλες. Κινδυνεύουμε έτσι να βρεθούμε μπροστά στο εξής παράδοξο: ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ να συμμετέχουν στην ίδια κυβέρνηση και στο ίδιο ευρωπαϊκό κόμμα, να κατεβαίνουν ωστόσο χωριστά στις εκλογές διεκδικώντας όμως λίγο –πολύ τους ίδιους ψηφοφόρους. Το βρίσκετε λογικό;

Εντάξει, τα κόμματα δεν προσδιορίζονται μόνο από την ιδεολογία τους. Μετράνε τα πρόσωπα, όπως μετράει και η ιστορία. Με αυτή την έννοια, ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ απέχουν ακόμα πολύ. Θα χρειαστεί προσπάθεια για να ξεπεράσουν αμοιβαίες αντιπάθειες και καχυποψίες. Αφήστε που κάποια στελέχη θα έχουν και υπαρξιακά προβλήματα: έφυγαν από το ΠΑΣΟΚ για να πάνε στη ΔΗΜΑΡ για να ξαναβρεθούν στο ΠΑΣΟΚ;

Αυτά ωστόσο είναι μεταβατικής φύσεως προβλήματα. Γιατί παρά τις παλινωδίες, τις εμμονές και σε ορισμένες περιπτώσεις τη ρητορική, τα δύο κόμματα στην πράξη συμφωνούν σε όλα τα βασικά: Ευρώπη και ενοποίηση, ευρώ, μεταρρυθμίσεις, κοινωνικό κράτος, προοδευτική φορολογία, εκσυγχρο-

νισμός του κράτους, μεταναστευτικό. Συμφωνούν ακόμα και στην ανάγκη συνεργασίας με τη Ν.Δ. για να προστατευτεί η ευρωπαϊκή προοπτική και να μην πέσουμε σε μια κυβέρνηση Τσίπρα – Καμμένου. Γιατί δεν ενώνονται λοιπόν;

Αν απευθύνει κανείς αυτό το ερώτημα σε στελέχη των δύο κομμάτων, θα πάρει πιθανότατα την εξής απάντηση: στην πολιτική ένα συν ένα δεν κάνουν πάντα δύο, μπορεί και να κάνουν ένα. Και είναι αλήθεια. Σε μια συνεργασία μεταξύ τους δεν είναι καθόλου βέβαιο ότι θα πάρουν το άθροισμα των ποσοστών τους. Ο λόγος είναι απλός: αυτή τη στιγμή τα δύο κόμματα έχουν έναν στενό κύκλο οπαδών στον οποίο απευθύνονται. Σε καμία περίπτωση ωστόσο δεν υπάρχει ρεύμα υπέρ της Κεντροαριστεράς ή, για να το πούμε διαφορετικά, υπέρ μιας σύγχρονης ελληνικής σοσιαλδημοκρατίας. Παραφράζοντας τη Μελίνα, ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ απλώς δεν αρέσουν, ιδιαίτερα στους νέους ψηφοφόρους.

Η προοδευτική παράταξη σε όλη τη διάρκεια της μεταπολίτευσης είχε δύο συνιστώσες: μία κυβερνητική εκσυγχρονιστική και μία λαϊκιστική ή ριζοσπαστική. Ήδη από το 1982 –για όσους θυμούνται το άρθρο 4 του Γ. Αρσένη που περιόριζε τα συνδικάτα– οι δύο συνιστώσες ήταν σε διαρκή ένταση. Σήμερα όμως έχουν πάρει οριστικό (;) διαζύγιο. Η λαϊκιστική

πτέρυγα μετακόμισε στον ΣΥΡΙΖΑ. Κατά παράδοξο όμως τρόπο εξουδετέρωσε έτσι και την εκσυγχρονιστική πτέρυγα, καθώς η Ν.Δ. μπορεί να ισχυριστεί ότι αυτή είναι σε θέση να υπερασπιστεί καλύτερα και την ευρωπαϊκή προοπτική και τις μεταρρυθμίσεις! Κι ας παρίστανε την «αντιμνημονιακή» δύναμη έως τις εκλογές.

Μπορεί αυτή η κατάσταση να ανατραπεί; Δύσκολα. Σίγουρα όχι όσο ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ παριστάνουν τους απρόθυμους –μικρούς– εταίρους του κ. Σαμαρά. Με δεδομένο, όπως όλα δείχνουν, ότι θα έχουμε κυβερνήσεις συνεργασίας για πολλά χρόνια ακόμα, είναι αναγκαίο να επεξεργαστούν μια στρατηγική «μεγάλου συνασπισμού» και να πάψουν να είναι απολογητικοί απέναντι στις δυνάμεις της παραφροσύνης.

Αυτό όμως δεν φτάνει. Η Κεντροαριστερά, για να υπάρξει, πρέπει να επανασυνδεθεί με τον ριζοσπαστικό εαυτό της. Αριστερό υπερασπιστή του κατεστημένου δεν χρειάζεται κανείς. Να δώσει μάχη λοιπόν όχι μόνο ενάντια στις συντεχνίες αλλά και στα οικονομικά προνόμια. Να στηρίξει αλλαγές για μια οικονομία ανοικτή που δεν θα τη λυμαινούνται τα γνωστά κυκλώματα. Οι επόμενοι μήνες των ιδιωτικοποιήσεων θα είναι κρίσιμοι. Και οι ευρωεκλογές μια καλή ευκαιρία για πρόβα τζενεράλε.

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Νέα επίθεση στους μισθούς Ανανδρανιστάκης Γ.

Η τροπολογία του ΠΑΣΟΚ για προγράμματα που δόθηκαν να ανασχεύουν την ανεργία με την προϋπόθεση όμως ότι οι εργαζόμενοι σε αυτά θα λάμβαναν μισθό 490 ευρώ, μαρτυρά ένα και μόνο πράγμα: Κεφάλαιο και κυβέρνηση μεθοδεύουν νέο χτύπημα στις συλλογικές συμβάσεις και στους μισθούς και μετατρέπουν τα λεγόμενα Προγράμματα «Κοινωνικού Εργασίας» ως τον πολιορκητικό κριό για να συμπιεστούν ακόμα παραπέρα οι μισθοί στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Σκοπός τους δεν είναι η προστασία των ανέργων αλλά να συντρίψουν το εργατικό εισόδημα και ό,τι εργασιακά δικαιώματα έχουν απομείνει.

Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι οι εργαζόμενοι σε τέτοιου είδους προγράμματα, ονοματοδοτούνται ως «ωφελούμενοι άνεργοι». Κάτω από τον εκβιασμό της ανεργίας η συγκυβέρνηση προωθεί μια «γκρίζα» ομάδα «απασχολήσιμων» σε βασικούς κοινωνικούς τομείς και υπηρεσίες, όπως δήμοι, σχολεία, νοσοκομεία, οι οποίοι θα αμείβονται περίπου με το επίδομα που λάμβαναν οι άνεργοι πριν ένα χρόνο, δουλεύοντας σκληρά. Να πώς το επίδομα ανεργίας μετατρέπεται σε «επίδομα εργασίας» και ο μισθός σε πρόσκαιρο βοήθημα. Έτσι «πριν αλέκτορα φωνήσαι...», πριν δηλαδή ο ΣΕΒ προλάβει να πει, όπως το έκανε την περασμένη βδομάδα μέσω του προέδρου του, ότι σημασία δεν έχει το ύψος του μισθού και ότι αυτό που πρέπει να ενδιαφέρει είναι η δουλειά και με όποια αμοιβή ελεήσουν κράτος και εργοδότες, η κυβέρνηση έσπευσε να συμμορφωθεί. Τη στιγμή μάλιστα, που χιλιάδες δημόσιοι υπάλληλοι οδηγούνται στην απόλυση και πολλοί απ’ αυτούς στην ανεργία. Γι’ αυτό είναι τουλάχιστον πρόκληση να επικαλείται η κυβέρνηση τους ανέργους, όταν η ίδια απολύει υπαλλήλους. Ανακύκλωση και προσωρινή αντικατάσταση δημόσιων υπαλλήλων με δικαιώματα (όποια τους έχουν απομείνει) με φθηνούς εργαζόμενους με ημερομηνία λήξης, αυτή είναι η ουσία του προγράμματος.

Με τον τρόπο αυτό εμπεδώνεται ευρύτερα ο συρρικνωμένος κατώτερος μισθός, των 490 ευρώ καθαρά για τους άνω των 25 ετών και 420 ευρώ καθαρά για τους νεότερους, ως το «ταβάνι» των αποδοχών που πρέπει να έχουν οι μισθωτοί στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, κάτι που απαίτησε και ο πρόεδρος του ΣΕΒ, λέγοντας ότι λίγοι μόνο εργαζόμενοι αμείβονται με τις κατώτερες αποδοχές και πως οι μέσοι μισθοί βρίσκονται πολύ πάνω από τους κατώτερους. Έτσι, στρέφουν τη συζήτηση στο πόσο κάθε φορά θα χάσει ο εργάτης και όχι στο πόσο πρέπει να αυξηθεί ο μισθός του. Αυτούς που διατυπώνουν τέτοιου είδους αξιώσεις η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ τους θεωρεί «κοινωνικούς εταίρους» και υπομιλιτάρει στην ατζέντα για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Για πρώτη φορά καθορίζεται ύψος ανώτατου μισθού πιο κάτω από τον κατώτατο, ανοίγοντας επικίνδυνους δρόμους. Αλλά ακόμα και αυτοί οι γλίτσοι μισθοί που όλο και επεκτείνονται, βρίσκονται υπό αμφισβήτηση, αφού οι σχετικοί νόμοι προβλέπουν τη νομοθέτηση ενός μόνιμου μηχανισμού «αυτόματης» διαμόρφωσης των κατώτερων μισθών που θα παίρνει υπόψη του τους μισθούς Βουλγαρίας και Τουρκίας, δηλαδή 180 ευρώ. Αλλωστε, όσο θα επιβάλλονται ευρύτερα οι κατώτεροι μισθοί και τα μεροκάματα πενάς, τόσο ο ενδοκαπιταλιστικός ανταγωνισμός θα πιέζει για εκ νέου μειώσεις και στους κατώτερους και συνολικά στην τιμή της εργατικής δύναμης, μαζί και σε νέες απαλλαγές προς τους εργοδότες για τις ασφαλιστικές εισφορές που και αυτές θεωρούνται «υψηλές» και εμπόδιο στην ανταγωνιστικότητα του κεφαλαίου. Κατά συνέπεια, και αυτό το πρόγραμμα εντάσσεται στη συνολική επίθεση κατά της εργατικής τάξης, εργαζομένων και ανέργων.

κτημα είναι ότι λείπει από τη φωτογραφία ο Κουβέλης.

Άμα βλέπεις εγκαίρως και φούσκες αισιοδοξίας, ψάξε το εκλογικό σου βιβλιόριο, έλεγαν οι παλιοί. Και πιθανότατα η γνωμάτευση ισχύει και σήμερα. Όσο περισσότερο η πολιτική τους μας πάει κατά κρημνού όσο πιο πολύ η κυβέρνηση δίνει την εικόνα τσίρκου, όσο πιο άγρια οι εταίροι πλακώνονται δημοσίως για την roll position –ποιος θα φανεί πιο φιλολαϊκός– τόσο πιο κοντά έρχονται οι κάλπες. Και τόσο πιο πολύ ο Σαμαράς

εμπεδώνει την ιδέα ότι οι εκλογές είναι η μόνη διαφυγή από τα αδιέξοδα στα οποία βολοδέρνει η τρικομματική του.

Θα περάσουμε συνεπώς ένα καλοκαίρι έμπλοο νοβοκαϊνης και αισιοδοξίας, προετοιμάζοντας ένα φθινόπωρο εκλογών. Έρχονται τα έργα, οι φορολογικές ελαφρύνσεις, οι ιδιωτικοποιήσεις, οι επενδύσεις, οι νέες θέσεις εργασίας –από το 2014 βέβαια. Για να έρθουν όμως χρειαζόμαστε σταθερή κυβέρνηση και συνοχή και αξιοπιστία και μπλα-μπλα-μπλα. Και μακριά από

τον ΣΥΡΙΖΑ, γιατί, αν ο μη γένοιτο έρθει στα πράγματα, θα πάνε χαμένες όλες οι θυσίες –στο τσακ μάλιστα της σωτηρίας μας. Έτσι επιδιώκουν μια ομαλή και ξεπλυμένη από τις κάλπες συνέχιση της πολιτικής των Μνημονίων εν ονόματι της ομαλής απελευθέρωσης από τα Μνημόνια. Σε αντίθεση φυσικά με την ανωμαλία που εκπροσωπεί ο ΣΥΡΙΖΑ. Το μόνο τους πρόβλημα είναι η καθημερινότητά μας. Που δεν την αλλάζει κανένα παραμύθι και καμιά νοβοκαϊνη...